

Aan de gemeenteraad

Datum : 20 december 2022
Zaaknummer : 713876
Contactpersoon : Nick Verhoeven
Telefoonnummer : 026 377

Onderwerp: Rapport Inspectie Justitie en Veiligheid terroristenafdelingen

Geachte voorzitter en leden,

Wij stellen u voor kennis te nemen van het rapport "Vervolgonderzoek naar de terroristenafdelingen in Nederland" van de Inspectie Justitie en Veiligheid (verder: de Inspectie).

Inleiding

Op 21 november jl. verzonden de minister voor Rechtsbescherming, de minister van Justitie en Veiligheid en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid dit rapport aan de Tweede Kamer. Wij achten dit rapport van belang voor uw raad, omdat Arnhem (met Rotterdam) de grootste opgave heeft in het land om ex-gedetineerden van de terroristenafdelingen (verder: TA-gedetineerden) weer te laten re-integreren in de samenleving. Er zijn momenteel zo'n tien personen uit Arnhem die op de terroristenafdeling zijn geplaatst dan wel onlangs zijn vrijgelaten. De straffen die deze gedetineerden hebben gekregen variëren sterk en dus komt om de zoveel tijd iemand vrij die re-integreert in Arnhem. Daarbij kan de motivatie om weer deel te nemen aan de maatschappij sterk verschillen van persoon tot persoon. Vanwege de bovengenoemde opgave heeft de Inspectie Arnhem betrokken bij dit onderzoek en heeft de Inspectie onze radicaliseringsexpert gesproken.

Rapport Inspectie J&V terroristenafdelingen

De Inspectie concludeert dat de gemeenten met de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), Reclassering Nederland (RN) en Het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie (NIFP) sinds het vorige inspectieonderzoek naar de terroristenafdelingen diverse maatregelen hebben getroffen die de taakuitvoering ten goede zijn gekomen. Dit geldt met name voor de opvolging van de aanbevelingen die de samenwerking voor re-integratie van de TA-gedetineerden moeten borgen. Wel ziet de Inspectie nog aandachtspunten in het gebruik van het instrument voor de risico-inschatting en de aansluiting van het opleidingsaanbod aan de behoefte van de functionarissen en de uitdagende populatie. De ministers geven in hun reactie op het rapport aan deze aandachtspunten te zullen meenemen in de continue aanscherping van hun beleid.

De Inspectie ziet ook dat bepaalde politieke en beleidsmatige keuzes veilige re-integratie van TA-gedetineerden bemoeilijken. Zo maken TA-gedetineerden van wie de Nederlandse nationaliteit is

Datum : 20 december 2022
Zaaknummer : 713876
Pagina : 2

afgenomen (artikel 14 Rijkswet op het Nederlanderschap) en die geen verblijfsrecht meer hebben, geen aanspraak op sociale voorzieningen en zij mogen niet resocialiseren in de Nederlandse samenleving. Dit geldt alleen voor TA-gedetineerden met een dubbele nationaliteit, omdat alleen in die gevallen de Nederlandse nationaliteit kan worden afgenomen. Deze personen kunnen niet altijd daadwerkelijk worden uitgezet, bijvoorbeeld omdat de humanitaire situatie in het betreffende land dit niet toelaat (Syrië is een voorbeeld). Het gebrek aan perspectief is negatief van invloed op met name de inspanningen van betrokken ketenpartners om een veilige re-integratie van TA-gedetineerden in onze samenleving te realiseren. De Inspectie waarschuwt dat bij vrijlating zonder uitzettingsmogelijkheden risico's optreden voor de nationale veiligheid. De ministers wijzen in hun reactie op het rapport op de partners uit de veiligheids- en vreemdelingenketen die zicht houden op deze (ex-)gedetineerden en zich inzetten om de risico's voor de nationale veiligheid te mitigeren.¹

Consequenties

In Arnhem doen we er alles aan om zo goed mogelijk zicht te houden op en begeleiding te bieden aan TA-gedetineerden die hun Nederlanderschap kwijt zijn, maar hier (nog) wel leven. Al geruime tijd voor hun vrijlating staan wij in contact met het Multidisciplinair Afstemmingsoverleg Resocialisatie (MAR), onderdeel van DJI. Het MAR voert regie bij het opstellen van een op maat gemaakt plan van aanpak, gericht op een zo goed mogelijke resocialisatie van TA-gedetineerden die binnen afzienbare tijd vrijkomen. Bij het opstellen van dit plan van aanpak vervullen wij als gemeente een cruciale rol. Na de vrijlating hebben we intensief contact met zowel de betrokkene zelf als met de zorg- en veiligheidspartijen in en buiten de stad, waaronder de politie, het Openbaar Ministerie en Reclassering Nederland. Het belangrijkste doel is het waarborgen van de veiligheid van Arnhem en haar inwoners. Daarnaast bieden we begeleiding aan de betrokkene.

Ook voor Arnhem is de bovenstaande bevinding over het gebrek aan perspectief voor personen wiens Nederlanderschap is ingetrokken maar die niet kunnen worden uitgezet een aandachtspunt. Er zijn op dit moment in Arnhem drie gevallen die geraakt worden of mogelijk zullen worden door deze problematiek. Eén persoon is inmiddels vrij en kan in theorie worden uitgezet, maar daarbij stuiten we tot nog toe op terughoudendheid bij het andere land om een ex-terrorismeveroordeelde op te nemen. Daardoor is momenteel de facto sprake van een persoon die geen perspectief heeft in ons land maar hier wel verblijft. Uiteraard hebben we goed zicht op deze persoon en begeleiden we hem intensief. Twee andere personen, die de komende jaren nog in detentie zitten, komen uit landen waarheen Nederland geen personen mag uitzetten. Vooralsnog is het niet de inschatting dat dit laatste snel zal veranderen. We houden ook deze zaken nauwlettend in het oog.

Wij achten het onze verantwoordelijkheid om binnen de beperkingen het maximale te doen voor Arnhem en voor de personen om wie het gaat. Tevens zullen wij niet afdalen om landelijk aandacht te (blijven) vragen voor deze problematiek.

¹ Kamerstukken II 2021/2022, 29 754, nr. 655. Zie: [Terrorisbestrijding | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#).

Datum : 20 december 2022
Zaaknummer : 713876
Pagina : 3

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlagen

- Brief ministers aan Tweede Kamer over rapport Inspectie J&V terroristenafdelingen
- Rapport Inspectie J&V terroristenafdelingen